

BỘ Y TẾ

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 2951 /QĐ-BYT

Hà Nội, ngày 21 tháng 7 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH

**Phê duyệt Đề án Phát triển các loại hình dịch vụ, sản phẩm
y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch đến năm 2030**

BỘ TRƯỞNG BỘ Y TẾ

Căn cứ Luật Du lịch và các văn bản hướng dẫn thi hành;

Căn cứ Luật khám bệnh, chữa bệnh và các văn bản hướng dẫn thi hành;

Căn cứ Luật Dược và các văn bản hướng dẫn thi hành;

Căn cứ Nghị quyết số 08-NQ/TW ngày 16 tháng 01 năm 2017 của Bộ Chính trị khóa XII về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn;

Căn cứ Nghị quyết số 103/NQ-CP ngày 06 tháng 10 năm 2017 của Chính phủ ban hành Chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết số 08-NQ/TW ngày 16 tháng 01 năm 2017 của Bộ Chính trị khóa XII về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn;

Căn cứ Nghị định số 95/2022/NĐ-CP ngày 15/11/2022 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Y tế;

Căn cứ Quyết định số 1685/QĐ-TTg ngày 05/12/2018 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án “Cơ cấu lại ngành Du lịch đáp ứng yêu cầu phát triển thành ngành kinh tế mũi nhọn”;

Căn cứ Quyết định số 1893/QĐ-TTg ngày 25/12/2019 của Thủ tướng Chính phủ về việc ban hành Chương trình phát triển y dược cổ truyền, kết hợp y dược cổ truyền với y dược hiện đại đến năm 2030;

Căn cứ Quyết định số 1719/QĐ-TTg ngày 14/10/2021 về việc phê duyệt Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2030;

Căn cứ công văn số 4958/VPCP-KGVX ngày 22/7/2021 của Văn phòng Chính phủ về Đề án phát triển y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch;

Căn cứ công văn số 1184-CV/BCSD ngày 26/10/2022 về việc ban hành Đề án “Phát triển các loại hình dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch” đến năm 2030;

Theo đề nghị của Cục trưởng Cục Quản lý Y, Dược cổ truyền.

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Phê duyệt Đề án Phát triển các loại hình dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch đến năm 2030 (sau đây gọi tắt là Đề án) với những nội dung chủ yếu sau:

I- Quan điểm, mục tiêu

1- Quan điểm

a) Phát huy giá trị của y dược cổ truyền trong việc cung ứng các loại hình dịch vụ, sản phẩm phục vụ khách du lịch quốc tế và nội địa; đưa y dược cổ truyền trở thành một dòng sản phẩm du lịch chủ đạo, có chất lượng cao, đem lại hiệu quả kinh tế cho du lịch và y tế.

b) Phát triển các loại hình dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền trên cơ sở nâng cao chất lượng, đa dạng hóa và tăng tính hấp dẫn của các dịch vụ, sản phẩm theo hướng bền vững; có lộ trình, tính ưu tiên; đầu tư có trọng tâm, trọng điểm; phát huy tính đặc trưng, đặc thù của y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch quốc tế và nội địa, đảm bảo tính cạnh tranh quốc tế và khu vực, kết hợp với tăng cường thông tin, truyền thông nhằm quảng bá hình ảnh, thương hiệu của y dược cổ truyền là yếu tố góp phần xây dựng thương hiệu du lịch quốc gia, thương hiệu du lịch vùng và địa phương.

c) Nhà nước có cơ chế, chính sách khuyến khích, thu hút nguồn lực của xã hội cho phát triển dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền gắn liền với phát triển du lịch.

2- Mục tiêu

2.1- Mục tiêu chung

Phát triển các loại hình dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền có giá trị kinh tế trên cơ sở nâng cao chất lượng, đa dạng hóa và tăng tính hấp dẫn của các dịch vụ, sản phẩm theo hướng bền vững, hình thành chuỗi cung ứng dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền để phục vụ khách du lịch trong nước và quốc tế, kết hợp với tăng cường thông tin, truyền thông nhằm quảng bá hình ảnh, thương hiệu của y dược cổ truyền Việt Nam.

2.2- Mục tiêu cụ thể

- Xây dựng và hình thành các dòng cung ứng dịch vụ, sản phẩm chăm sóc sức khỏe bằng y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch mang tính hệ thống, kết hợp với khai thác, bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống, tri thức bản địa của y dược cổ truyền. Định vị các dòng dịch vụ, sản phẩm trên vào hệ thống du lịch Việt Nam.
- Phát triển mô hình nghỉ dưỡng kết hợp với sử dụng các dịch vụ chăm sóc sức khỏe bằng y dược cổ truyền tại các khu, điểm du lịch có tiềm năng.
- Xây dựng và phát triển nguồn nhân lực có chất lượng cao tham gia vào hệ thống cung ứng các dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch.
- Úng dụng công nghệ thông tin trong quản lý điều hành và cung ứng dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch.
- Tổ chức quảng bá các dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng, hệ thống thông tin cơ sở và các kênh du lịch để khách du lịch trong và ngoài nước tìm hiểu, tiếp cận và sử dụng dịch vụ, sản phẩm.

II- Nhiệm vụ chủ yếu

1- Hoàn thiện cơ chế, chính sách

- Xây dựng văn bản quy phạm pháp luật: Hoàn thiện hệ thống văn bản quy phạm pháp luật nhằm tạo hành lang pháp lý và điều kiện để phát triển các loại hình dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch, đưa y dược cổ truyền trở thành một dòng sản phẩm du lịch chủ đạo;
- Xây dựng các quy định về cơ sở vật chất, trang thiết bị y tế và cơ cấu nhân lực cho các cơ sở tham gia cung cấp dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch;
- Xây dựng danh mục dịch vụ kỹ thuật được áp dụng tại các cơ sở cung cấp dịch vụ du lịch sức khỏe; cơ sở cung cấp dịch vụ thẩm mỹ; cơ sở cung cấp dịch vụ xông hơi, xoa bóp, bấm huyệt, vật lý trị liệu... bằng y dược cổ truyền;
- Xây dựng bộ tiêu chuẩn để tổ chức công nhận sản phẩm, dịch vụ y dược cổ truyền đạt tiêu chuẩn quốc gia (TCVN) hoặc địa phương mang tính bản sắc, thương hiệu Việt Nam để đưa vào chuỗi cung ứng sản phẩm phục vụ khách du lịch. Trên cơ sở đó xây dựng cơ sở dữ liệu về danh mục các sản phẩm quốc gia hoặc địa phương về y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch;
- Xây dựng quy chế phối hợp giữa Bộ Y tế và Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch.

2- Xây dựng 5 dòng cung ứng dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch

- Du lịch chăm sóc sức khỏe bằng y dược cổ truyền: Xây dựng dòng cung ứng dịch vụ chăm sóc sức khỏe, chữa bệnh bằng y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch (chuỗi các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh; phục hồi chức năng, xông hơi, xoa bóp, bấm huyệt, vật lý trị liệu...bằng y dược cổ truyền);

- Du lịch thẩm mỹ bằng y dược cổ truyền: Xây dựng dòng cung ứng dịch vụ thẩm mỹ bằng y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch (chuỗi các bệnh viện, cơ sở thẩm mỹ, spa...);

- Du lịch được liệu và thuốc cổ truyền: Xây dựng dòng cung ứng dịch vụ tham quan và mua sắm được liệu, thuốc cổ truyền phục vụ khách du lịch (chuỗi các cơ sở sản xuất thuốc, các vùng nuôi trồng được liệu, các vườn bảo tồn quốc gia về đa dạng sinh học, trung tâm bảo tồn cây thuốc...);

- Du lịch khám phá y dược cổ truyền và văn hóa bản địa: Xây dựng dòng cung ứng dịch vụ tham quan, tìm hiểu, khám phá, mua sắm, trải nghiệm và sử dụng các dịch vụ y dược cổ truyền đặc sắc tại các vùng miền, địa phương, thường thức các món ăn đậm chất y dược cổ truyền theo vùng miền, khí hậu và tình trạng sức khỏe... (chuỗi các cơ sở cung cấp các sản phẩm, dịch vụ y dược cổ truyền mang đậm tính bản địa, các nhà hàng, khách sạn, khu nghỉ dưỡng...);

- Du lịch học thuật y dược cổ truyền: Tổ chức các lớp tập huấn, các khóa học ngắn hạn về một số kỹ năng phòng, trị bệnh đơn giản bằng phương pháp y học cổ truyền để du khách có thể tự áp dụng trong chăm sóc và nâng cao sức khỏe hoặc tham gia trải nghiệm thực tiễn thông qua các hình thức như: một ngày làm thầy thuốc y học cổ truyền, đầu bếp chế biến các món ăn từ được liệu, thuốc cổ truyền...

3- Xây dựng mô hình nghỉ dưỡng kết hợp với sử dụng các dịch vụ chăm sóc sức khỏe bằng y dược cổ truyền, tăng cường sử dụng các dịch vụ, sản phẩm chăm sóc sức khỏe bằng y dược cổ truyền tại khu du lịch sinh thái, du lịch tâm linh, khu nghỉ dưỡng, khách sạn có tiềm năng...

4- Xây dựng đội ngũ nhân lực có chất lượng cao tham gia vào hệ thống cung ứng các dịch vụ, sản phẩm y, dược cổ truyền phục vụ khách du lịch

- Phát triển, nâng cao chất lượng về chuyên môn, nghiệp vụ của đội ngũ cán bộ y tế tham gia vào hệ thống cung ứng các dịch vụ, sản phẩm y, dược cổ truyền phục vụ khách du lịch;

- Xây dựng tài liệu đào tạo, bồi dưỡng hướng dẫn nghiệp vụ về lĩnh vực y dược cổ truyền và tổ chức tập huấn cho nhân sự ngành du lịch tham gia vào chuỗi cung ứng dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền;

- Xây dựng tài liệu đào tạo, bồi dưỡng hướng dẫn về nghiệp vụ du lịch và tổ chức tập huấn cho các cán bộ y tế làm công tác cung ứng dịch vụ y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch;

- Chuẩn hóa kỹ năng sử dụng ngoại ngữ cho các cán bộ làm công tác cung ứng dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch;

- Xây dựng tài liệu sử dụng các phương pháp y dược cổ truyền đơn giản (phương pháp sử dụng thuốc, phương pháp xoa bóp bấm huyệt, vật lý trị liệu, khí công dưỡng sinh, yoga, y thực trị...) và tập huấn cho nhân sự trực tiếp hành nghề tại các cơ sở nghỉ dưỡng, spa, cơ sở xông hơi xoa bóp, bấm huyệt, vật lý trị liệu, khách sạn...

5- Ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý điều hành và cung ứng dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch

- Xây dựng Website giới thiệu về tiềm năng, thế mạnh của y dược cổ truyền trong việc cung ứng các dịch vụ, sản phẩm bằng y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch; cung cấp thông tin, tiện ích giới thiệu về các dịch vụ, sản phẩm bằng y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch trên Cổng thông tin ngành, địa phương và trên các nền tảng số phục vụ người dân, du khách;

- Xây dựng cơ sở dữ liệu về hệ thống các cơ sở y dược cổ truyền tham gia chuỗi cung ứng các dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch (05 dòng cung ứng dịch vụ, sản phẩm);

- Xây dựng phần mềm báo cáo thống kê số liệu các cơ sở tham gia cung ứng, số liệu du khách sử dụng các dịch vụ và mua sắm sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ công tác điều hành quản lý;

- Áp dụng các giải pháp chăm sóc sức khỏe trên nền tảng 4.0 như y tế điện tử từ xa, bệnh án điện tử, quản trị công việc bằng công nghệ thông tin.

6- Thông tin, truyền thông

- Xây dựng và hoàn thiện các tài liệu, thông tin, ấn phẩm giới thiệu, quảng bá về hệ thống khu di tích, bảo tàng, nhà truyền thống, các điểm tham quan, mua sắm, tập huấn, trải nghiệm về y dược cổ truyền tại Việt Nam;

- Xây dựng cẩm nang hướng dẫn du lịch, bản đồ du lịch y dược cổ truyền tại Việt Nam và theo từng vùng miền;

- Tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng và hệ thống thông tin cơ sở: Hỗ trợ các cơ quan báo chí mở các chuyên trang, chuyên mục (qua các bài viết, media trực tuyến, phóng sự, câu chuyện, chương trình phát thanh, truyền hình, phim tài liệu...), nhằm mục đích thông tin, tuyên truyền về tiềm năng, thế mạnh của y dược cổ truyền trong cung cấp dịch vụ, sản phẩm nói chung và các dịch vụ, sản phẩm đặc thù của vùng miền, địa phương nói riêng đến du khách trong và ngoài nước nhằm quảng bá hình ảnh y dược cổ truyền Việt Nam;

- Truyền thông lồng ghép qua các hoạt động và sự kiện: Truyền thông qua các chương trình hoạt động, diễn đàn, hội nghị, hội thảo, hội chợ, triển lãm trong nước và nước ngoài để tuyên truyền, quảng bá về du lịch; truyền thông qua các sự kiện kinh tế, chính trị, ngoại giao, văn hóa, thể thao, du lịch tầm khu vực và quốc tế;

- Tổ chức lồng ghép truyền tải các thông điệp, thông tin về các loại hình dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch theo Quyết định số 44/QĐ-TTg ngày 09/01/2019 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Đề án "Tăng cường hoạt động truyền thông về du lịch".

III- Lộ trình thực hiện

1- Xây dựng và phát triển mô hình về du lịch chăm sóc sức khỏe bằng y dược cổ truyền

- Đến năm 2025: Hình thành chuỗi mô hình điểm về du lịch chăm sóc sức khỏe bằng y dược cổ truyền tại các tỉnh, thành phố có tiềm năng du lịch với 20 đơn vị tham gia cung ứng dịch vụ khám bệnh, chữa bệnh và phục hồi sức khỏe;

- Đến năm 2030: Hoàn thành chuỗi cung ứng về du lịch chăm sóc sức khỏe bằng y dược cổ truyền với trên 30 đơn vị tham gia cung ứng.

2- Xây dựng và phát triển mô hình du lịch thẩm mỹ bằng y dược cổ truyền

- Đến năm 2025: Hình thành chuỗi mô hình điểm về cung cấp dịch vụ thẩm mỹ bằng y dược cổ truyền tại 20 đơn vị;

- Đến năm 2030: Hoàn thành chuỗi cung ứng về du lịch thẩm mỹ bằng y dược cổ truyền với trên 30 đơn vị tham gia cung ứng.

3- Xây dựng mô hình về du lịch dược liệu và thuốc cổ truyền

3.1- Đến năm 2025:

- Hình thành chuỗi mô hình điểm về vùng nuôi trồng dược liệu kết hợp phục vụ khách du lịch tham quan và mua sắm các sản phẩm từ dược liệu, sản phẩm y dược cổ truyền tại các vùng nuôi trồng dược liệu, vườn quốc gia, trung tâm bảo tồn dược liệu,

vườn sưu tầm bảo tồn cây dược liệu, tổ hợp tác bảo vệ rừng gắn với nuôi trồng dược liệu, hợp tác xã bảo tồn và phát triển dược liệu;

- Hình thành và triển khai mô hình phòng trưng bày và giới thiệu sản phẩm tại các công ty sản xuất thuốc cổ truyền, các khu bảo vệ cảnh quan rừng, các gian hàng buôn bán sản phẩm y dược cổ truyền gần địa điểm du lịch và các gian hàng triển lãm hội chợ phục vụ khách du lịch tham quan và mua sắm;

- Hình thành chuỗi liên kết nuôi trồng, chế biến, sản xuất dược liệu, thuốc cổ truyền gắn với tiêu thụ các sản phẩm dược liệu, thuốc cổ truyền.

3.2- Đến năm 2030: Hoàn thành chuỗi cung ứng du lịch dược liệu và thuốc cổ truyền.

4- Xây dựng mô hình về du lịch khám phá y dược cổ truyền và văn hóa bản địa

4.1- Đến năm 2025: Xây dựng mô hình điểm tại Tả Phìn - Lào Cai.

4.2- Đến năm 2030: Hoàn thiện được chuỗi cung cấp dịch vụ du lịch khám phá y dược cổ truyền và văn hóa bản địa tại 08 vùng sinh thái.

5- Xây dựng dòng du lịch học thuật y dược cổ truyền

5.1- Đến năm 2025: Ban hành các tài liệu hướng dẫn về cách tự sử dụng các phương pháp y dược cổ truyền trong chăm sóc và nâng cao sức khỏe; xây dựng, chuẩn hóa, hệ thống và ban hành tài liệu hướng dẫn về cách sử dụng dược liệu, thuốc cổ truyền trong ẩm thực Việt.

5.2- Đến năm 2030: Xây dựng cơ sở dữ liệu về cách sử dụng dược liệu, thuốc cổ truyền trong ẩm thực Việt nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho việc sử dụng và tra cứu.

6- Xây dựng mô hình nghỉ dưỡng kết hợp với sử dụng các dịch vụ chăm sóc sức khỏe bằng y dược cổ truyền, tăng cường sử dụng các dịch vụ, sản phẩm chăm sóc sức khỏe bằng y dược cổ truyền tại khu du lịch, khu nghỉ dưỡng, khách sạn có tiềm năng

6.1- Đến năm 2025: Thí điểm xây dựng 05 mô hình nghỉ dưỡng kết hợp với sử dụng các dịch vụ chăm sóc sức khỏe và sản phẩm y dược cổ truyền.

6.2- Đến năm 2030: Kết nối và hình thành hệ thống mô hình nghỉ dưỡng kết hợp với sử dụng các dịch vụ chăm sóc sức khỏe và sản phẩm y dược cổ truyền trên toàn quốc.

7- Công nhận sản phẩm, dịch vụ y dược cổ truyền đạt tiêu chuẩn quốc gia (TCVN) hoặc địa phương mang tính bản sắc, thương hiệu Việt Nam để phục vụ khách du lịch

7.1- Đến năm 2025: Xây dựng và ban hành bộ tiêu chuẩn để tổ chức công nhận sản phẩm, dịch vụ y dược cổ truyền đạt tiêu chuẩn quốc gia (TCVN) hoặc địa phương mang tính bản sắc, thương hiệu Việt Nam để đưa vào chuỗi cung ứng sản phẩm phục vụ khách du lịch.

7.2- Đến năm 2027: Công nhận được 5 sản phẩm, dịch vụ y dược cổ truyền đạt tiêu chuẩn quốc gia (TCVN) và mang tính bản sắc, thương hiệu Việt Nam và khoảng 10 sản phẩm, dịch vụ y dược cổ truyền địa phương đặc thù.

7.3- Đến năm 2030: Công nhận được 20 sản phẩm, dịch vụ y dược cổ truyền đạt tiêu chuẩn quốc gia (TCVN) và mang tính bản sắc, thương hiệu Việt Nam và khoảng 40 sản phẩm, dịch vụ y dược cổ truyền địa phương đặc thù.

8- Phát triển nguồn nhân lực

8.1- Đến năm 2025:

- Hoàn thiện chương trình và tài liệu đào tạo, bồi dưỡng cho đội ngũ tham gia vào chuỗi hệ thống cung ứng dịch vụ bằng y dược cổ truyền;

- Phấn đấu đạt 100% đội ngũ nhân lực tại các cơ sở tham gia thí điểm được đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ du lịch, 30% hướng dẫn viên du lịch được cung cấp kiến thức về y dược cổ truyền tại các cơ sở đào tạo theo quy định, 50% kỹ thuật viên tại các cơ sở cung cấp dịch vụ xông hơi, xoa bóp, bấm huyệt, vật lý trị liệu bằng y dược cổ truyền được cấp chứng chỉ đào tạo về xoa bóp, bấm huyệt, vật lý trị liệu;

- Đối với các cơ sở tham gia vào dòng cung cấp dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền (trừ các cơ sở cung cấp dịch vụ khám, chữa bệnh) có tối thiểu 01 nhân lực có tiêu chuẩn ngoại ngữ bậc 4 trở lên theo quy định tại Thông tư 06/2017/TT-BVHTTDL ngày 15/12/2017, sửa đổi bổ sung tại Thông tư 13/2019/TT-BVHTTDL ngày 25/11/2019 hoặc các chứng chỉ, bằng cấp tương đương theo quy định;

- Đối với các cơ sở cung cấp dịch vụ khám, chữa bệnh bằng y dược cổ truyền đảm bảo đủ nhân lực có trình độ ngoại ngữ phục vụ công tác khám, chữa bệnh theo quy định hiện hành về cấp chứng chỉ hành nghề đối với người hành nghề và cấp giấy phép hoạt động đối với cơ sở khám bệnh, chữa bệnh.

8.2- Đến năm 2030:

- Phấn đấu đạt 50% hướng dẫn viên du lịch được cung cấp kiến thức về y dược cổ truyền, 100% kỹ thuật viên tại các cơ sở cung cấp dịch vụ xông hơi, xoa bóp, bấm huyệt, vật lý trị liệu bằng y dược cổ truyền được cấp chứng chỉ đào tạo về xoa bóp, bấm huyệt, vật lý trị liệu;

- Đối với các cơ sở tham gia vào dòng cung cấp dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền (trừ các cơ sở cung cấp dịch vụ khám, chữa bệnh) có tối thiểu 02 nhân lực có tiêu chuẩn ngoại ngữ bậc 4 trở lên theo quy định tại Thông tư 06/2017/TT-BVHTTDL ngày 15/12/2017, sửa đổi bổ sung tại Thông tư 13/2019/TT-BVHTTDL ngày 25/11/2019 hoặc các chứng chỉ, bằng cấp tương đương theo quy định.

9- Ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý điều hành và cung ứng dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch

9.1- Đến năm 2025: Xây dựng và vận hành Website giới thiệu về tiềm năng, thế mạnh của y dược cổ truyền; cơ sở dữ liệu về hệ thống các cơ sở y dược cổ truyền tham gia cung ứng chuỗi cung ứng các dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền; phần mềm báo cáo thống kê số liệu các cơ sở tham gia cung ứng, số liệu du khách sử dụng các dịch vụ và mua sắm sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ công tác điều hành quản lý; áp dụng các giải pháp chăm sóc sức khỏe trên nền tảng số như y tế điện tử từ xa, bệnh án điện tử tại các đơn vị thí điểm cung ứng dịch vụ khám, chữa bệnh.

9.2- Đến năm 2030: Hoàn thành cơ sở dữ liệu về hệ thống các cơ sở y dược cổ truyền tham gia chuỗi cung ứng các dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền; 100% các đơn vị tham gia cung cấp dịch vụ du lịch sức khỏe áp dụng các giải pháp chăm sóc sức khỏe trên nền tảng 4.0 như y tế điện tử từ xa, bệnh án điện tử.

10- Công tác thông tin, truyền thông

Xây dựng và hoàn thiện hệ thống cảm nang hướng dẫn du lịch y dược cổ truyền (cảm nang về dịch vụ khám bệnh, chữa bệnh, phục hồi chức năng; về dịch vụ du lịch thẩm mỹ; các địa điểm tham quan, nghỉ dưỡng kết hợp với sử dụng dịch vụ, mua sắm sản phẩm bằng y dược cổ truyền; hướng dẫn về y thực trị; hướng dẫn về các bài thuốc hay, cây thuốc quý, các phương pháp chữa bệnh, các sản phẩm về y dược cổ truyền đặc sắc tại các vùng miền, địa phương):

10.1- Đến năm 2025:

- Xây dựng cảm nang hướng dẫn về khu di tích lịch sử các đại danh y: Đại danh y Thiền sư Tuệ Tĩnh tại Cẩm Giàng - Hải Dương; Đại danh y Hải Thượng Lãn Ông Lê Hữu Trác tại Yên Mỹ - Hưng Yên và Hương Sơn - Hà Tĩnh; bảo tàng y dược cổ

truyền Việt Nam tại thành phố Hồ Chí Minh - Fito Museum; Bệnh viện Y học cổ truyền Trung ương và các địa điểm du lịch có gắn với dịch vụ y dược cổ truyền...;

- Xây dựng cẩm nang hướng dẫn du lịch bằng y dược cổ truyền tại Việt Nam bằng song ngữ thông dụng như Việt - Anh, Việt - Trung.

10.2- Đến năm 2030: Hoàn thiện xây dựng cẩm nang hướng dẫn du lịch bằng y dược cổ truyền tại Việt Nam với một số ngôn ngữ thuộc nhóm khách tiềm năng khác như: Việt - Hàn, Việt - Nhật, Việt - Nga, Việt - Tây Ban Nha, Việt - Pháp... và một số tiếng dân tộc;

10.3- Đối với các hoạt động truyền thông khác được tiến hành liên tục hàng năm.

IV- Giải pháp

1- Quán triệt và chỉ đạo thực hiện một cách toàn diện quan điểm của Đảng, Nhà nước về công tác phát triển y dược cổ truyền nhằm thu hút sự quan tâm, ủng hộ của các cấp chính quyền từ trung ương đến địa phương, tạo điều kiện phát triển các dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch.

2- Hoàn thiện cơ chế, chính sách, chú trọng hoàn thiện hệ thống văn bản quy phạm pháp luật tạo điều kiện phát triển các loại hình dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch, đưa y dược cổ truyền trở thành một dòng sản phẩm du lịch chủ đạo.

3- Tổ chức nghiên cứu, phân tích và phân nhóm đối tượng sử dụng dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền, trên cơ sở đó tập trung nguồn lực phát triển các loại hình dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phù hợp với từng nhóm đối tượng thụ hưởng và phù hợp với từng điểm du lịch.

4- Chú trọng huy động các nguồn lực xã hội, đẩy mạnh thực hiện xã hội hóa tạo điều kiện thuận lợi cho các tổ chức tham gia đầu tư nâng cấp các cơ sở tham gia cung ứng dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch (cơ sở khám bệnh, chữa bệnh, cơ sở phục hồi chức năng, cơ sở làm đẹp, sản xuất thuốc y dược cổ truyền...).

5- Tăng cường đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực chuyên môn theo từng lĩnh vực đảm bảo đủ năng lực thực hiện Đề án.

6- Tăng cường nguồn lực cho nghiên cứu khoa học về y dược cổ truyền, nghiên cứu phát triển các sản phẩm y dược cổ truyền có giá trị kinh tế phục vụ phát triển y dược cổ truyền nói chung và du lịch nói riêng; đẩy mạnh nghiên cứu, bảo tồn và phát triển nguồn gen các loài dược liệu quý hiếm của Việt Nam.

7- Khuyến khích các cá nhân, tổ chức phát triển mô hình vùng nuôi trồng dược liệu (GACP) và sản xuất thuốc cổ truyền (GMP) theo hướng kết hợp với du lịch đảm bảo vừa cung cấp dược liệu, sản phẩm thuốc cổ truyền cho công tác khám bệnh, chữa bệnh, vừa phục vụ khách du lịch tham quan và mua sắm các sản phẩm dược liệu, thuốc cổ truyền đạt chất lượng cao. Các địa phương xác định các loại cây dược liệu phù hợp với khí hậu, thổ nhưỡng tại địa phương để tập trung phát triển, hình thành các vùng sản xuất tập trung, hình thành các chuỗi liên kết sản xuất, chế biến gắn với tiêu thụ sản phẩm dược liệu. Tổ chức nghiên cứu và phát triển trồng cây dược liệu dưới tán rừng kết hợp với du lịch sinh thái phù hợp với các quy định hiện hành.

8- Đẩy mạnh việc lồng ghép sử dụng các dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền trong các cơ sở cung ứng dịch vụ du lịch (nhà hàng, khách sạn, khu nghỉ dưỡng...).

9- Đẩy mạnh công tác tuyên truyền về tiềm năng, thế mạnh của y dược cổ truyền trong cung cấp dịch vụ, sản phẩm nói chung và các dịch vụ, sản phẩm đặc thù của vùng, miền, địa phương nói riêng đến du khách trong và ngoài nước, bạn bè quốc tế nhằm quảng bá hình ảnh của y dược cổ truyền; tăng cường công tác truyền thông đến các cơ sở cung ứng, tuyên truyền, ngăn chặn phát tán trên môi trường không gian mạng các dịch vụ, sản phẩm dịch vụ kém chất lượng.

10- Phát huy vai trò của các hiệp hội, các hội nghề nghiệp, các tổ chức, cá nhân hoạt động trong lĩnh vực y dược cổ truyền và du lịch tham gia tích cực trong việc cung cấp các dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch trong nước và quốc tế, tạo thành chuỗi liên kết giữa y tế, du lịch, các đơn vị cung ứng dịch vụ, sản phẩm và đối tượng sử dụng dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền.

11- Đẩy mạnh hợp tác quốc tế về y dược cổ truyền, tập trung hợp tác trong các hoạt động khám bệnh, chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe ban đầu, nghiên cứu khoa học, đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực, chuyển giao kỹ thuật và học tập kinh nghiệm của các nước có nền y dược cổ truyền phát triển phục vụ khách du lịch. Có chính sách ưu đãi, hỗ trợ tổ chức, cá nhân phát triển các loại hình dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền Việt Nam ra nước ngoài.

12- Kinh phí thực hiện

- Kinh phí thực hiện Đề án được đảm bảo từ nguồn ngân sách nhà nước, nguồn thu của đơn vị, nguồn tài trợ và các nguồn vốn hợp pháp khác theo quy định của pháp luật.

- Khuyến khích việc xã hội hóa, huy động các nguồn kinh phí hợp pháp ngoài ngân sách nhà nước để thực hiện Đề án theo quy định của pháp luật.

- Đối với các đơn vị sự nghiệp y tế công lập khi cần hỗ trợ về vay vốn, huy động vốn, liên doanh liên kết, thuê tài sản, thuê đơn vị cung ứng dịch vụ cần thực hiện theo quy định của pháp luật hiện hành.

V- Tổ chức thực hiện

1- Bộ Y tế

Chủ trì, phối hợp với các Bộ, ban, ngành Trung ương, các tổ chức chính trị xã hội nghề nghiệp triển khai thực hiện Đề án; giao cho các cơ quan, đơn vị thuộc Bộ triển khai thực hiện các nhiệm vụ đảm bảo đạt hiệu quả và tiến độ đề ra, cụ thể như sau:

1.1- Cục Quản lý Y, Dược cổ truyền là cơ quan chủ trì thực hiện Đề án, có trách nhiệm

- Tham mưu xây dựng quy chế phối hợp giữa Bộ Y tế và Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch và tổ chức triển khai thực hiện;

- Tham mưu Bộ Y tế phối hợp với các Bộ, ban, ngành có liên quan và các địa phương tổ chức thực hiện có hiệu quả Đề án;

- Nghiên cứu, rà soát đề kiến nghị sửa đổi, bổ sung các văn bản quy phạm pháp luật quy định liên quan đến lĩnh vực y dược cổ truyền, trên cơ sở đó hoàn thiện hành lang pháp luật, tạo điều kiện cho y dược cổ truyền phát triển nói chung và phát triển các dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch;

- Tham mưu Bộ Y tế phối hợp với Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Bộ Khoa học và Công nghệ, Bộ Công thương, Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn và một số đơn vị có liên quan xây dựng bộ tiêu chuẩn để tổ chức công nhận sản phẩm, dịch vụ y dược cổ truyền đạt tiêu chuẩn quốc gia (TCVN) mang tính bản sắc, thương hiệu Việt Nam phục vụ khách du lịch và tổ chức thực hiện;

- Tham mưu Bộ Y tế phối hợp với Ủy ban dân tộc và các tỉnh vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi hướng dẫn các địa phương nghiên cứu, khảo sát và hoàn thiện quy hoạch phát triển dược liệu và hoàn thiện dự án của các địa phương để tổ chức thực hiện theo quy định;

- Tham mưu Bộ Y tế phối hợp với Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn xây dựng và ban hành tiêu chuẩn công nhận các sản phẩm có nguồn gốc từ dược liệu đạt tiêu chuẩn OCOP;

- Xây dựng kế hoạch, lộ trình cụ thể để phấn đấu đạt được mục tiêu, chi tiêu, nhiệm vụ đã được đề ra trong Đề án;

- Phối hợp với các đơn vị liên quan tổ chức thực hiện, kiểm tra, giám sát, tổng hợp các khó khăn, vướng mắc trong quá trình triển khai thực hiện Đề án, đề xuất lãnh đạo Bộ Y tế các biện pháp xử lý khó khăn, vướng mắc phát sinh trong quá trình tổ chức thực hiện;

- Tham mưu Bộ Y tế hướng dẫn Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương triển khai thực hiện Đề án về cung ứng dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch;

- Tổng hợp và trình lãnh đạo Bộ Y tế phê duyệt Đề án thực hiện của các đơn vị trực thuộc Bộ tham gia thực hiện cung ứng dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch;

- Định kỳ báo cáo Bộ trưởng Bộ Y tế kết quả thực hiện Đề án trước ngày 30 tháng 11 hàng năm; tổ chức sơ kết việc thực hiện Đề án vào năm 2025 và tổng kết vào năm 2030; báo cáo Bộ trưởng Bộ Y tế kết quả triển khai thực hiện Đề án.

1.2- Vụ Kế hoạch - Tài chính

- Chủ trì, phối hợp với Cục Quản lý Y, Dược cổ truyền xây dựng các chính sách, cơ chế tài chính cho việc triển khai thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ của Đề án;

- Tham mưu, đề xuất với Bộ Y tế về phân bổ nguồn vốn bảo đảm kinh phí để triển khai thực hiện các nhiệm vụ trong Đề án.

1.3- Cục Khoa học, Công nghệ và Đào tạo

- Chủ trì, phối hợp với Cục Quản lý Y, Dược cổ truyền đẩy mạnh hoạt động nghiên cứu khoa học, phát triển sản phẩm y dược cổ truyền; nghiên cứu đề xuất các mô hình phát triển dịch vụ du lịch sức khỏe và ứng dụng các sản phẩm y dược cổ truyền trong các khu du lịch, nghỉ dưỡng;

- Tham gia: xây dựng tiêu chuẩn, tổ chức công nhận sản phẩm, dịch vụ đạt tiêu chuẩn quốc gia (TCVN) mang tính bản sắc, thương hiệu Việt Nam phục vụ khách du lịch.

1.4- Vụ Hợp tác quốc tế

Chủ trì phối hợp với Cục Quản lý Y, Dược cổ truyền và các đơn vị có liên quan tham mưu Bộ Y tế tổ chức truyền thông qua các chương trình hoạt động, diễn đàn, hội nghị, hội thảo, hội chợ, triển lãm trong nước và nước ngoài để tuyên truyền, quảng bá về du lịch; truyền thông qua các sự kiện kinh tế, chính trị, ngoại giao, văn hóa, thể thao, du lịch tầm khu vực và quốc tế.

1.5- Văn phòng Bộ Y tế; Trung tâm truyền thông giáo dục sức khỏe Trung ương; Báo sức khỏe và Đời sống

- Chủ trì phối hợp với Cục Quản lý Y, Dược cỗ truyền tham mưu Bộ Y tế chỉ đạo công tác thông tin, tuyên truyền về các loại hình, dịch vụ, sản phẩm y dược cỗ truyền phục vụ khách du lịch trên các phương tiện thông tin đại chúng và hệ thống thông tin cơ sở...

- Chủ trì phối hợp với Cục Quản lý Y, Dược cỗ truyền tham mưu Bộ Y tế tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra hoạt động thông tin, quảng cáo về y dược cỗ truyền, xử lý nghiêm các vi phạm liên quan đến hoạt động quảng bá, giới thiệu dịch vụ, sản phẩm y dược cỗ truyền;

- Phối hợp Vụ Hợp tác quốc tế và Cục Quản lý Y, Dược cỗ truyền tham mưu Bộ Y tế tổ chức truyền thông qua các chương trình hoạt động, diễn đàn, hội nghị, hội thảo, hội chợ, triển lãm trong nước và nước ngoài để tuyên truyền, quảng bá về du lịch; truyền thông qua các sự kiện kinh tế, chính trị, ngoại giao, văn hóa, thể thao, du lịch tầm khu vực và quốc tế.

- Phối hợp với các cơ quan thông tin đại chúng tăng cường thông tin, truyền thông về tiềm năng và thế mạnh của y dược cỗ truyền, đặc biệt là các loại hình dịch vụ, sản phẩm của y dược cỗ truyền đến khách du lịch; xây dựng chương trình quảng bá, các phim ngắn, video clip nhằm cung cấp hình ảnh trực quan, sống động để quảng bá các loại hình dịch vụ, các sản phẩm, giá trị thương hiệu của y dược cỗ truyền đến khách du lịch.

1.6- Trung tâm Thông tin y tế Quốc gia

- Phối hợp với Cục Quản lý Y, Dược cỗ truyền và đơn vị liên quan xây dựng Website giới thiệu về tiềm năng, thế mạnh của y dược cỗ truyền trong việc cung ứng các dịch vụ, sản phẩm bằng y dược cỗ truyền phục vụ khách du lịch;

- Phối hợp với Cục Quản lý Y, Dược cỗ truyền và đơn vị liên quan xây dựng cơ sở dữ liệu về hệ thống các cơ sở y dược cỗ truyền tham gia chuỗi cung ứng các dịch vụ, sản phẩm y dược cỗ truyền phục vụ khách du lịch (05 dòng cung ứng dịch vụ, sản phẩm); cơ sở dữ liệu về cách sử dụng dược liệu, thuốc cỗ truyền trong ẩm thực Việt nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho việc sử dụng và tra cứu;

- Phối hợp với Cục Quản lý Y, Dược cỗ truyền và đơn vị liên quan xây dựng phần mềm báo cáo thống kê số liệu các cơ sở tham gia cung ứng, số liệu du khách sử dụng các dịch vụ và mua sắm sản phẩm y dược cỗ truyền phục vụ công tác điều hành quản lý;

- Phối hợp với Cục Quản lý Y, Dược cổ truyền và đơn vị liên quan triển khai các giải pháp chăm sóc sức khỏe trên nền tảng 4.0 như y tế điện tử từ xa, bệnh án điện tử, quản trị công việc bằng công nghệ thông tin.

1.7- Cục An toàn thực phẩm

Phối hợp với Cục Quản lý Y, Dược cổ truyền triển khai hiệu quả Đề án; tham gia xây dựng và ban hành tiêu chuẩn công nhận các sản phẩm có nguồn gốc từ dược liệu đạt tiêu chuẩn OCOP; tham gia: xây dựng bộ tiêu chuẩn, tổ chức công nhận sản phẩm, dịch vụ y dược cổ truyền đạt tiêu chuẩn quốc gia (TCVN) mang tính bản sắc, thương hiệu Việt Nam phục vụ khách du lịch; phát triển và cung ứng các sản phẩm thực phẩm bảo vệ sức khỏe có nguồn gốc từ dược liệu.

1.8- Viện Dược liệu

- Phối hợp với Cục quản lý Y, Dược cổ truyền và các đơn vị có liên quan tham mưu, chỉ đạo phát triển nuôi trồng các loại dược liệu, chú trọng các loại dược liệu có giá trị y tế và kinh tế cao phục vụ khách du lịch;

- Tham gia: xây dựng tiêu chuẩn, tổ chức công nhận sản phẩm, dịch vụ đạt tiêu chuẩn quốc gia (TCVN) mang tính bản sắc, thương hiệu Việt Nam phục vụ khách du lịch; tham gia xây dựng và ban hành tiêu chuẩn công nhận các sản phẩm có nguồn gốc từ dược liệu đạt tiêu chuẩn OCOP;

- Chủ trì, phối hợp với phối hợp với Cục quản lý Y, Dược cổ truyền và các đơn vị có liên quan tham mưu Bộ Y tế chỉ đạo các địa phương, đơn vị nuôi trồng, phát triển các loại dược liệu, xây dựng mô hình trồng dược liệu dưới tán rừng; nghiên cứu đề xuất bảo tồn nguồn gen dược liệu quý, dược liệu bản địa có giá trị y tế và đem lại hiệu quả kinh tế cao phục vụ khách du lịch.

1.9- Các Đơn vị đào tạo thuộc lĩnh vực y dược cổ truyền

- Xây dựng các tài liệu hướng dẫn về cách sử dụng các phương pháp y dược cổ truyền trong chăm sóc và nâng cao sức khỏe phục vụ công tác đào tạo, bồi dưỡng hướng dẫn cho khách du lịch;

- Xây dựng, chuẩn hóa, hệ thống và ban hành tài liệu hướng dẫn về cách sử dụng dược liệu, thuốc cổ truyền trong ẩm thực Việt.

1.10- Bệnh viện Y học cổ truyền Trung ương, Bệnh viện Châm cứu Trung ương

Nghiên cứu các nội dung trong Đề án, chủ động xây dựng Đề án của đơn vị để triển khai thực hiện phù hợp với tình hình thực tiễn của đơn vị trình Bộ Y tế để phê duyệt theo quy định.

2- Đề nghị các Bộ, ban, ngành Trung ương, các tổ chức chính trị xã hội nghề nghiệp phối hợp triển khai thực hiện

2.1- Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch

- Phối hợp với Bộ Y tế xây dựng Quy chế phối hợp giữa hai Bộ trong việc phát triển các loại hình dịch vụ và sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch và triển khai thực hiện;
- Tổ chức hội nghị, hội thảo giới thiệu dòng sản phẩm, dịch vụ y tế phục vụ khách du lịch tới toàn ngành, các hãng lữ hành trong và ngoài nước;
- Tổ chức đánh giá việc sử dụng các dịch vụ, kỹ thuật y dược cổ truyền (Xông hơi, xoa bóp, bấm huyệt và các phương pháp phục hồi chức năng bằng y dược cổ truyền...) tại các cơ sở khách sạn và khu nghỉ dưỡng;
- Xây dựng cơ sở dữ liệu thông tin về dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch nhằm phục vụ công tác quản lý, điều hành và phục vụ khách du lịch tra cứu dữ liệu;
- Xây dựng các tài liệu hướng dẫn chuyên môn đối với người hành nghề tại các cơ sở có sử dụng các phương pháp y dược cổ truyền (sử dụng phương pháp xông hơi, xoa bóp, bấm huyệt, vật lý trị liệu phục hồi sức khỏe...) thuộc sự quản lý của Bộ Văn hóa, Thể Thao và du lịch và tập huấn cho các cán bộ trực tiếp sử dụng các phương pháp trên;
- Xây dựng tài liệu đào tạo, bồi dưỡng về nghiệp vụ du lịch cho các cán bộ y tế làm công tác tư vấn và cung ứng dịch vụ y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch;
- Xây dựng các cầm nang hướng dẫn du lịch về lĩnh vực y dược cổ truyền;
- Tham gia: xây dựng tiêu chuẩn, tổ chức công nhận sản phẩm, dịch vụ đạt tiêu chuẩn quốc gia (TCVN) mang tính bản sắc, thương hiệu Việt Nam phục vụ khách du lịch; tham gia xây dựng và ban hành tiêu chuẩn công nhận các sản phẩm có nguồn gốc từ được liệu đạt tiêu chuẩn OCOP;
- Tổ chức lồng ghép các hoạt động có liên quan đến việc quảng bá, giới thiệu các dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền thông qua các sự kiện hội nghị, hội thảo, hội chợ thương mại, hội chợ du lịch trong nước và quốc tế... về du lịch;
- Tổ chức và tạo điều kiện cho các cơ sở cung ứng dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền được tham gia triển lãm, giới thiệu các dịch vụ, sản phẩm của cơ sở trong các nhà hàng, khách sạn để du khách có thể tiếp cận được các sản phẩm dịch vụ của y dược cổ truyền, đặc biệt là du khách quốc tế;

2.2- Bộ Kế hoạch và Đầu tư

Nghiên cứu đề xuất đưa vào danh mục quốc gia các dự án kêu gọi đầu tư nước ngoài giai đoạn tiếp theo và các vấn đề có quan đến việc kêu gọi đầu tư nước ngoài vào lĩnh vực này.

2.3- Bộ Khoa học và Công nghệ

- Phối hợp với Bộ Y tế đẩy mạnh hoạt động nghiên cứu khoa học, phát triển các dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch;
- Tham gia: xây dựng tiêu chuẩn, tổ chức công nhận sản phẩm, dịch vụ đạt tiêu chuẩn quốc gia (TCVN) mang tính bản sắc, thương hiệu Việt Nam phục vụ khách du lịch;
- Tổ chức bảo hộ quyền sở hữu trí tuệ có liên quan đến các dịch vụ, sản phẩm y, dược cổ truyền phục vụ khách du lịch.

2.4- Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

- Chủ trì, phối hợp với Bộ Y tế xây dựng và ban hành tiêu chuẩn công nhận các sản phẩm có nguồn gốc từ dược liệu đạt tiêu chuẩn OCOP;
- Phối hợp với Bộ Y tế và các cơ quan liên quan chỉ đạo phát triển nuôi trồng các loại dược liệu, chú trọng các loại dược liệu có giá trị y tế và kinh tế cao phục vụ khách du lịch;
- Tham gia: xây dựng tiêu chuẩn, tổ chức công nhận sản phẩm, dịch vụ đạt tiêu chuẩn quốc gia (TCVN) mang tính bản sắc, thương hiệu Việt Nam phục vụ khách du lịch;
- Tiếp tục hỗ trợ các doanh nghiệp nuôi trồng và phát triển dược liệu theo quy định của Chính phủ;
- Chỉ đạo Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn các tỉnh/thành phố phối hợp với các cơ quan liên quan chỉ đạo phát triển nuôi trồng các loại dược liệu, chú trọng bảo tồn các loại cây dược liệu bản địa, có giá trị y tế và đem lại hiệu quả kinh tế cao phục vụ khách du lịch; nghiên cứu đề xuất bảo tồn nguồn gen dược liệu quý, bản địa; xây dựng mô hình trồng dược liệu dưới tán rừng, liên kết tiêu thụ sản phẩm theo chuỗi giá trị, gắn với mô hình du lịch cộng đồng, sinh thái...

2.5- Bộ Ngoại giao

Phối hợp với Bộ Y tế, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch lồng ghép nội dung quảng bá, giới thiệu các loại hình dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền của Việt Nam

phục vụ khách du lịch thông qua các hoạt động đối ngoại với các đối tác phù hợp; chỉ đạo các cơ quan đại diện Việt Nam ở nước ngoài tích cực kết nối đối tác và thúc đẩy quảng bá tại các sự kiện liên quan đến y dược cổ truyền và du lịch tại địa bàn.

2.6- Bộ Công Thương

- Chủ trì, phối hợp với Bộ Y tế, Bộ Công an và các Bộ, ngành, địa phương, lực lượng chức năng liên quan tăng cường phòng, chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả trên thị trường nội địa đối với các sản phẩm, mặt hàng y dược cổ truyền nhằm góp phần nâng cao chất lượng dược liệu và thuốc cổ truyền phục vụ khách du lịch;

- Phối hợp với các Bộ, ngành, các cơ quan liên quan hướng dẫn và tạo điều kiện cho các doanh nghiệp, hợp tác xã sản xuất, kinh doanh sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch tham gia các chương trình xúc tiến thương mại phù hợp, các hoạt động thuộc Chương trình cấp quốc gia về xúc tiến thương mại nhằm quảng bá, xúc tiến thương mại sản phẩm y dược cổ truyền;

- Tham gia: xây dựng tiêu chuẩn, tổ chức công nhận sản phẩm, dịch vụ đạt tiêu chuẩn quốc gia (TCVN) mang tính bản sắc, thương hiệu Việt Nam phục vụ khách du lịch.

2.7- Bộ Tài nguyên và Môi trường

Hướng dẫn, kiểm tra việc thực hiện các yêu cầu về khai thác bền vững nguồn дược liệu tự nhiên theo quy định của pháp luật về bảo vệ môi trường và đa dạng sinh học phục vụ phát triển du lịch gắn với bảo vệ tài nguyên, môi trường và phát triển bền vững; nghiên cứu xây dựng cơ chế, chính sách phát triển du lịch sinh thái, du lịch cộng đồng tại các vườn quốc gia và khu bảo tồn thiên nhiên gắn liền với sử dụng các dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền.

2.8- Bộ Thông tin và Truyền thông

- Chủ trì phối hợp với Bộ Y tế chỉ đạo công tác thông tin, tuyên truyền về các loại hình, dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch trên các phương tiện thông tin đại chúng và hệ thống thông tin cơ sở...

- Phối hợp với Bộ Y tế tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra hoạt động thông tin, quảng cáo về y dược cổ truyền, xử lý nghiêm các vi phạm liên quan đến hoạt động quảng bá, giới thiệu dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền;

- Chỉ đạo các cơ quan thông tin đại chúng tăng cường thông tin, truyền thông về tiềm năng và thế mạnh của y dược cổ truyền, đặc biệt là các loại hình dịch vụ, sản

phẩm của y dược cổ truyền đến khách du lịch; xây dựng chương trình quảng bá, các phim ngắn, video clip nhằm cung cấp hình ảnh trực quan, sống động để quảng bá các loại hình dịch vụ, các sản phẩm, giá trị thương hiệu của y dược cổ truyền đến khách du lịch.

2.9- Ủy ban dân tộc

- Chủ trì, phối hợp với Bộ Y tế, Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Bộ Tài chính, Bộ Khoa học và Công nghệ, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn và các bộ, ngành có liên quan hoàn thiện các tiêu chí lựa chọn các địa phương để tổ chức thực hiện thí điểm các dự án phát triển được liệu quý ở các địa bàn huyện nghèo vùng đồng bào các dân tộc thiểu số và miền núi;

- Phối hợp với các Bộ, ngành có liên quan và các địa phương có đồng bào dân tộc thiểu số lồng ghép các chương trình phát triển được liệu có thể mạnh và giá trị kinh tế, các dịch vụ, sản phẩm văn hóa truyền thống mang đậm bản sắc dân tộc thuộc lĩnh vực y dược cổ truyền nhằm tăng thu nhập ổn định và góp phần xóa đói giảm nghèo của đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi, hướng tới phục vụ khách du lịch.

2.10- Hội đồng y Việt nam, các tổ chức chính trị xã hội nghề nghiệp

- Phối hợp với Bộ Y tế triển khai các triển khai thực hiện các nhiệm vụ đảm bảo đạt hiệu quả và tiến độ đề ra;

- Tham gia: xây dựng tiêu chuẩn, tổ chức công nhận sản phẩm, dịch vụ đạt tiêu chuẩn quốc gia (TCVN) mang tính bản sắc, thương hiệu Việt Nam phục vụ khách du lịch;

- Tổ chức hướng dẫn, vận động các Hội viên trong hội tham gia có hiệu quả vào việc triển khai Đề án theo chức năng, nhiệm vụ và theo quy định của Pháp luật.

3- Đề nghị Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương

3.1. Đối với UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương

- Tổ chức quy hoạch và quản lý hệ thống các điểm cung ứng dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ phát triển du lịch, gắn với phát triển bền vững, bảo vệ môi trường; đồng thời lồng ghép loại hình dịch vụ y dược cổ truyền phục vụ phát triển du lịch vào trong quy hoạch của tỉnh và quy hoạch vùng;

- Xây dựng chính sách thu hút nhà đầu tư vào lĩnh vực cung cấp dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch.

3.2- Chỉ đạo Sở Y tế

- Chủ trì, Phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch (Sở Du lịch), Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Sở Khoa học và Công nghệ, Sở Công thương, Hội Đông y, Bệnh viện Y dược cổ truyền/Bệnh viện đa khoa tỉnh (*Đối với các tỉnh/thành phố không có bệnh viện y dược cổ truyền*) xây dựng tiêu chuẩn để tổ chức công nhận sản phẩm, dịch vụ y dược cổ truyền đạt tiêu chuẩn địa phương (Tiêu chuẩn cơ sở - TCCS) mang tính bản sắc, thương hiệu của địa phương đưa vào chuỗi cung ứng sản phẩm phục vụ khách du lịch; tổ chức công nhận và báo cáo về Bộ Y tế để xây dựng cơ sở dữ liệu phục vụ khách du lịch;

- Chủ trì, phối hợp với Sở Thông tin và Truyền thông, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch (Sở Du lịch) xây dựng cơ sở dữ liệu về hệ thống các cơ sở y dược cổ truyền tham gia cung ứng chuỗi cung ứng các dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch (05 dòng cung ứng dịch vụ, sản phẩm); cơ sở dữ liệu về cách sử dụng dược liệu, thuốc cổ truyền trong ẩm thực Việt tại địa phương nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho việc sử dụng và tra cứu;

- Chủ trì, Phối hợp với Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Sở Tài nguyên và Môi trường, Ban dân tộc điều tra, thu thập thông tin, xây dựng cơ sở dữ liệu về nguồn gen, danh mục các loài dược liệu có nguồn gen quý hiếm, có giá trị y tế, kinh tế trên địa bàn tỉnh; khảo sát, đánh giá các điều kiện về tài nguyên, môi trường, khí hậu, thổ nhưỡng để quản lý, bảo vệ, bảo tồn và phát triển nguồn dược liệu phù hợp với điều kiện địa phương để cung cấp cho công tác bảo vệ sức khỏe, phục vụ khách du lịch phù hợp với điều kiện của địa phương, đảm bảo phát triển bền vững;

- Đầu mối cung cấp thông tin về các thế mạnh của y dược cổ truyền tại địa phương cho các đơn vị có liên quan nhằm giới thiệu dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền tại địa phương;

- Phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch (Sở Du lịch) tiến hành rà soát nhu cầu và tổ chức đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ lữ hành, du lịch cho nhân lực y tế và các nhân lực khác trực tiếp tham gia vào chuỗi cung ứng các loại hình dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch;

- Giao Sở Y tế chỉ đạo Bệnh viện Y dược cổ truyền/Bệnh viện đa khoa tỉnh (*Đối với các tỉnh/thành phố không có bệnh viện y dược cổ truyền*) phối hợp với các đơn vị liên quan:

+ Xây dựng chương trình và tổ chức đào tạo, bồi dưỡng cho nhân viên y tế sử dụng các phương pháp y học cổ truyền phục vụ khách du lịch tại các cơ sở xông hơi, xoa bóp, bấm huyệt, vật lý trị liệu, phục hồi chức năng... trong địa bàn tỉnh;

+ Hướng dẫn quy trình, chuyên môn nghiệp vụ cho các cơ sở tham gia cung ứng dịch vụ du lịch sức khỏe (khám, chữa bệnh, làm đẹp, phục hồi chức năng bằng y dược cổ truyền, xông hơi, xoa bóp, bấm huyệt, vật lý trị liệu...);

+ Xây dựng kế hoạch triển khai Đề án; có phương án nâng cao cơ sở vật chất, đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực, chất lượng dịch vụ của Bệnh viện Y dược cổ truyền/Bệnh viện đa khoa tỉnh (*Đối với các tinh/thành phố không có bệnh viện y dược cổ truyền*) nhằm đáp ứng nhu cầu phục vụ khách du lịch song vẫn phải đảm bảo công tác chăm sóc sức khỏe nhân dân.

3.3- Chỉ đạo Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch (Sở Du lịch)

- Chủ trì, phối hợp với Sở Y tế tiến hành rà soát nhu cầu và tổ chức đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ lữ hành, du lịch cho nhân lực y tế và các nhân lực khác trực tiếp tham gia vào chuỗi cung ứng các loại hình dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch;

- Tạo điều kiện cho các cơ sở cung ứng dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền tại địa phương được tham gia quảng bá, giới thiệu các dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền thông qua các sự kiện hội nghị, hội thảo, hội chợ thương mại, hội chợ du lịch trong nước và quốc tế... về du lịch tại địa phương;

- Điều phối hoạt động của các đơn vị lữ hành, đơn vị kinh doanh du lịch tại địa phương, đảm bảo phối hợp chặt chẽ với các đơn vị cung ứng dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền tại địa phương nhằm quảng bá và giới thiệu thông tin đến khách du lịch để khách du lịch tìm hiểu, tiếp cận và sử dụng dịch vụ, sản phẩm của y dược cổ truyền;

- Hướng dẫn các cơ sở cung ứng dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền tại địa phương thực hiện thủ tục công nhận cơ sở kinh doanh dịch vụ chăm sóc sức khỏe đạt tiêu chuẩn phục vụ khách du lịch theo quy định của Luật Du lịch hiện hành;

- Trên cơ sở đề xuất của Sở Y tế về các cơ sở y tế tại địa phương có tiềm năng phát triển dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền để hướng dẫn các cơ sở này thực hiện thủ tục công nhận điểm du lịch theo quy định của Luật Du lịch hiện hành;

- Phối hợp với Sở Y tế tổ chức đào tạo, bồi dưỡng cho các nhân viên sử dụng các phương pháp y học cổ truyền phục vụ khách du lịch tại các cơ sở có sử dụng y dược cổ truyền để chăm sóc sức khỏe cho khách du lịch như xông hơi, xoa bóp, bấm huyệt... thuộc thẩm quyền quản lý theo quy định của pháp luật;

- Chủ trì, phối hợp với Sở, ngành, đơn vị có liên quan tại địa phương tổ chức các chương trình xúc tiến du lịch, thương mại liên quan đến dịch vụ, sản phẩm y học cổ truyền phục vụ khách du lịch;

- Chủ trì, phối hợp với Sở Y tế và đơn vị có liên quan tại xây dựng cẩm nang hướng dẫn du lịch bằng y dược cổ truyền tại địa phương;

- Phối hợp với Sở Y tế: xây dựng bộ tiêu chuẩn, tổ chức công nhận sản phẩm, dịch vụ y dược cổ truyền đạt tiêu chuẩn địa phương (Tiêu chuẩn cơ sở - TCCS) mang tính bản sắc, thương hiệu của địa phương đưa vào chuỗi cung ứng sản phẩm phục vụ khách du lịch.

3.4- Chỉ đạo Sở Tài chính

Hàng năm cân đối, bố trí nguồn vốn từ ngân sách để thực hiện các nhiệm vụ của Đề án.

3.5. Sở Khoa học và Công nghệ

- Chủ trì, phối hợp với Sở Y tế và các cơ quan liên quan ưu tiên đề xuất thực hiện các nhiệm vụ khoa học và công nghệ nghiên cứu phát triển, nuôi trồng các loại dược liệu có giá trị y tế và đem lại hiệu quả kinh tế cao phục vụ khách du lịch; nghiên cứu đề xuất bảo tồn các loại cây dược liệu bản địa, nguồn gen dược liệu quý, bản địa...;

- Phối hợp với Sở Y tế: xây dựng bộ tiêu chuẩn, tổ chức công nhận sản phẩm, dịch vụ y dược cổ truyền đạt tiêu chuẩn địa phương (Tiêu chuẩn cơ sở - TCCS) mang tính bản sắc, thương hiệu của địa phương đưa vào chuỗi cung ứng sản phẩm phục vụ khách du lịch;

- Khuyến khích, thu hút sự tham gia của các doanh nghiệp đầu tư vào nghiên cứu phát triển các dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch.

3.6- Chỉ đạo Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

- Chủ trì, phối hợp với Sở Y tế và các cơ quan liên quan phát triển, nuôi trồng các loại dược liệu, chú trọng bảo tồn các loại cây dược liệu bản địa, có giá trị y tế và đem lại hiệu quả kinh tế cao phục vụ khách du lịch; xây dựng mô hình trồng dược liệu dưới tán rừng; liên kết tiêu thụ sản phẩm theo chuỗi giá trị, gắn với mô hình du lịch cộng đồng, sinh thái...

- Phối hợp với Sở Y tế: xây dựng bộ tiêu chuẩn, tổ chức công nhận sản phẩm, dịch vụ y dược cổ truyền đạt tiêu chuẩn địa phương (Tiêu chuẩn cơ sở - TCCS) mang tính bản

sắc, thương hiệu của địa phương đưa vào chuỗi cung ứng sản phẩm phục vụ khách du lịch;

- Chủ trì, phối hợp với Sở Y tế và các đơn vị có liên quan để tổ chức công nhận các sản phẩm có nguồn gốc từ dược liệu đạt tiêu chuẩn OCOP;

- Khuyến khích, thu hút sự tham gia của các doanh nghiệp nuôi trồng và phát triển dược liệu theo quy định.

3.7- Chỉ đạo Sở Công thương, Cục Quản lý thị trường

3.7.1- Sở Công thương

- Tạo điều kiện cho các doanh nghiệp, hợp tác xã sản xuất, kinh doanh sản phẩm y dược cổ truyền trên địa bàn tỉnh tham gia các chương trình xúc tiến thương mại phù hợp nhằm quảng bá, xúc tiến thương mại sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch;

- Phối hợp với Sở Y tế: xây dựng bộ tiêu chuẩn, tổ chức công nhận sản phẩm, dịch vụ y dược cổ truyền đạt tiêu chuẩn địa phương (Tiêu chuẩn cơ sở - TCCS) mang tính bản sắc, thương hiệu của địa phương đưa vào chuỗi cung ứng sản phẩm phục vụ khách du lịch.

3.7.2- Cục Quản lý thị trường

Chủ trì, phối hợp với các đơn vị chức năng liên quan tăng cường phòng, chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả trên thị trường nội địa đối với các sản phẩm, mặt hàng y dược cổ truyền nhằm góp phần nâng cao chất lượng dược liệu và thuốc cổ truyền phục vụ khách du lịch.

3.8- Sở Tài nguyên và Môi trường

- Chủ trì, phối hợp với Sở Y tế và các cơ quan liên quan nghiên cứu, đề xuất xây dựng mô hình trồng dược liệu dưới tán rừng, liên kết tiêu thụ sản phẩm theo chuỗi giá trị, gắn với mô hình du lịch cộng đồng, sinh thái...

3.9- Chỉ đạo Sở Thông tin và Truyền thông

- Chủ trì phối hợp với Sở Y tế chỉ đạo công tác thông tin, tuyên truyền về các loại hình, dịch vụ, sản phẩm y, dược cổ truyền phục vụ khách du lịch trên các phương tiện thông tin đại chúng và hệ thống thông tin cơ sở...;

- Phối hợp với Sở Y tế tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra hoạt động thông tin, quảng cáo về y dược cổ truyền, xử lý nghiêm các vi phạm liên quan đến hoạt động quảng bá, giới thiệu dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền;

- Chỉ đạo các cơ quan thông tin đại chúng tăng cường thông tin, truyền thông về tiềm năng và thế mạnh của y dược cổ truyền, đặc biệt là các loại hình dịch vụ, sản phẩm của y dược cổ truyền đặc thù của địa phương đến khách du lịch; xây dựng chương trình quảng bá, các phim ngắn, video clip nhằm cung cấp hình ảnh trực quan, sống động để quảng bá các loại hình dịch vụ, các sản phẩm y dược cổ truyền có giá trị của địa phương đến khách du lịch;

- Phối hợp với Sở Y tế, Sở Văn hóa, Thể thao và du lịch (Sở Du lịch) và đơn vị có liên quan xây dựng cơ sở dữ liệu về hệ thống các cơ sở y dược cổ truyền tham gia cung ứng chuỗi cung ứng các dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch (05 dòng cung ứng dịch vụ, sản phẩm); cơ sở dữ liệu về cách sử dụng dược liệu, thuốc cổ truyền trong ẩm thực Việt tại địa phương nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho việc sử dụng và tra cứu.

3.10- Ban dân tộc tinh

Chủ trì, phối hợp với Sở Y tế và các cơ quan liên quan lồng ghép các chương trình phát triển dược liệu có thế mạnh và giá trị kinh tế, các dịch vụ, sản phẩm văn hóa truyền thống mang đậm bản sắc dân tộc thuộc lĩnh vực y dược cổ truyền nhằm tăng thu nhập ổn định và góp phần xóa đói giảm nghèo của đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi, hướng tới phục vụ khách du lịch.

3.11- Chỉ đạo các đơn vị y dược cổ truyền tham gia xây dựng mô hình điểm về cung ứng dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền tại địa phương (bệnh viện y dược cổ truyền; đơn vị nuôi trồng dược liệu, sản xuất thuốc cổ truyền; đơn vị cung ứng dịch vụ du lịch có sử dụng y dược cổ truyền...) xây dựng Đề án triển khai thực hiện; Hỗ trợ nguồn lực cho các đơn vị trên địa bàn tinh tham gia xây dựng mô hình điểm về cung ứng dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền tại địa phương.

3.12- Chỉ đạo các sở ngành liên quan tạo điều kiện thuận lợi, linh hoạt hỗ trợ các đơn vị về nguồn lực, thực hiện liên doanh, liên kết với các tổ chức cá nhân tham gia cung ứng các sản phẩm dịch vụ cho du khách.

3.13- Hỗ trợ các cơ sở, doanh nghiệp cung ứng sản phẩm có giá trị kinh tế và mang tính đặc sắc, đặc thù tại địa phương tham gia vào chuỗi cung ứng sản phẩm của địa phương.

3.14- Tổ chức phê duyệt Đề án thực hiện của các đơn vị tham gia thực hiện cung ứng dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch và bố trí ngân sách và các nguồn lực của địa phương để triển khai thực hiện Đề án theo quy định của Luật Ngân sách nhà nước và các quy định hiện hành; tổ chức công nhận các sản phẩm, dịch

vụ y dược cổ truyền đạt tiêu chuẩn địa phương (Tiêu chuẩn cơ sở - TCCS) mang tính bản sắc, thương hiệu của địa phương đưa vào chuỗi cung ứng sản phẩm phục vụ khách du lịch.

3.15- Chỉ đạo các đơn vị có liên quan nghiên cứu các sản phẩm du lịch dựa trên lợi thế được liệu của địa phương để xây dựng sản phẩm đặc trưng của địa phương, vùng miền nhằm hấp dẫn khách du lịch; chỉ đạo các hội nghề nghiệp thuộc lĩnh vực y dược cổ truyền trong việc tuyên truyền hướng dẫn cho các hội viên tham gia cung cấp các dịch vụ, sản phẩm y dược cổ truyền phục vụ khách du lịch trong nước và quốc tế, tạo thành chuỗi liên kết giữa y tế, du lịch. Đề xuất những cơ sở, cá nhân, hội viên tay nghề cao, bài thuốc hay; sản phẩm y, dược cổ truyền tốt phục vụ khách du lịch.

3.16- Hàng năm báo cáo kết quả thực hiện Đề án về Bộ Y tế (Cục Quản lý Y, Dược cổ truyền) để tổng hợp báo cáo Bộ trưởng.

Điều 2. Quyết định này có hiệu lực thi hành kể từ ngày ký ban hành.

Điều 3. Các Ông, Bà: Chánh Văn phòng Bộ, Cục trưởng các Cục: Quản lý Y, Dược cổ truyền, Khoa học, Công nghệ và Đào tạo, An toàn thực phẩm; Vụ trưởng các Vụ: Kế hoạch - Tài chính, Hợp tác quốc tế; Trung tâm Thông tin y tế Quốc gia, Trung tâm truyền thông giáo dục sức khỏe Trung ương, Báo sức khỏe và Đời sống; Giám đốc Sở Y tế các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương; Thủ trưởng các cơ quan, đơn vị, địa phương có liên quan chịu trách nhiệm thi hành Quyết định này./.

Nơi nhận:

- Như Điều 3;
- Thủ tướng Chính phủ (để báo cáo);
- Các Phó Thủ tướng (để báo cáo);
- Bộ trưởng (để báo cáo);
- Văn phòng Chính phủ (để báo cáo);
- Các đ/c Thứ trưởng;
- Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch;
- Bộ Công thương;
- Bộ Ngoại giao;
- Bộ Khoa học và Công nghệ;
- Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn;
- Bộ Tài nguyên và Môi trường;
- Bộ Thông tin và Truyền thông;
- Ủy ban dân tộc;
- UBND tỉnh/TP trực thuộc TW;
- Sở Y tế và các sở, ngành có liên quan các tỉnh/TP trực thuộc TW;
- Các đơn vị thuộc, trực thuộc Bộ Y tế;
- Lưu: VT, YDCT.

Đỗ Xuân Tuyên